

II. Edice a překlad her

II.1 EDIČNÍ POZNÁMKA

II.1.1 Pravidla pro edice latinských rukopisných textů her¹

Při transkripci a edičních úpravách vydávaných školských her vycházíme z pravidel, která jsou podrobně definována v 1. svazku této ediční řady.² Naším hlavním cílem je usnadnit vnímání textů dnešnímu čtenáři, ale zároveň zachovat jejich zvláštnosti dané dobou vzniku a účelem, za jakým byly vytvořeny.

V zásadě se prováděné změny týkají pouze grafické podoby textu, do fonetické podoby v podstatě nezasahujeme. Při transkripci ponecháváme jevy, u nichž byli autoři důslední. Variantní psaní sjednocujeme ve prospěch verze obvyklejší v raněnovověkých textech. V některých případech však dáváme přednost písařovu ortografickému úzu, odlišnému od ostatních textů, zejména pokud byl ve svém způsobu psaní důsledný.

Grafémy

Dvojnázek *æ*, *œ* měníme na dva grafémy *ae*, *oe*. Některé texty mají ligaturu pouze pro *æ*, *oe* pak rozepisují zvlášť (*Richardus, Gratosus Matris pulchrae dilectionis lusus, Amicitia*), jinde se vyskytuje zvláštní znak pro *oe* (*Nomen proprium Floris Nazaraei, Telo furoris impio amoris potior vis*). U vokálů *ae/oe/e* ponecháváme odlišnosti od dnešního normativního úzu užívaného pro klasickou latinu, pokud jsou psány důsledně a neztěžují pochopení originálu (*faedus, Phaebus; seculum*). V případě, že u stejných slov psaní tohoto vokálu kolísá, volíme tvar četnější v rámci daného textu (*coelum/caelum > caelum, moestus/maestus > moestus, Taenarus/Tenarus > Taenarus*).

Dlouhé *fi* okrouhlé *s* přepisujeme na *s*, zdvojené hlásky, psané obvykle formou *fs*, upravujeme na *ss*.

¹ Těmito pravidly se řídíme i při přepisování názvů her a jiných latinských děl.

² Bobková-Valentová, K. – Bočková, A. – Jacková, M.: *Sv. Jan Nepomucký na jezuitských školních scénách*, s. 51–63. Hlavní autorkou těchto pravidel je A. Bočková, která při jejich sestavování vycházela zejména z těchto podkladů: Svatoš, M.: *Doporučení pro vydávání latinských pramenů v ediční řadě Fontes rerum Bohemiarum recentioris aevi (FRBRAE)*. Strojopis; Ryba, B.: *Pravidla pro transkripci latinských rukopisných textů*. Přepis ze strojopisu a grafická úprava Centrum medievistických studií, Praha 2000; Steiner, M.: *Ediční pravidla pro vydávání latinských spisů J. A. Komenského. Listy filologické 122*, 1999, č. 3–4, s. 232–240; Nováková, J.: *Edičně textologická pravidla pro vydávání latinských spisů J. A. Komenského*. Strojopis; Svatoš, M.: *Současná praxe ve vydávání raněnovověkých latinských textů a otázky z ní vyplývající. Listy filologické 122*, 1999, č. 3–4, s. 222–231. Podrobné shrnutí ediční problematiky při vydávání raněnovověkých latinských textů viz Bočková, A.: *Zpráva historická o životě sv. Jana Nepomuckého aneb Podoby barokního překladu*. Scriptorium, Praha 2015 (v tisku).

Střídání *u* a *v* sjednocujeme podle hláskové kvality (*u* pro vokál, *v* pro konsonant). Pouze v titulu hry *Amicitia*, kde tyto majuskule tvoří součást chronogramu, zachováme literu *V*. V souladu s tímto pravidlem měníme skupinu *ev* na *eu* (*Evmenidae* > *Eumenidae*, *Evrialus* > *Euryalus*, *Evropa* > *Europa*, *Evros* > *Euros*). Jen ve hře *Richardus* ponecháváme grafém *v* ve jméně *Evaristus*, především kvůli zachování metrické platnosti tohoto jména (první slabika musí být krátká). Souhláskové skupiny *gu/gv*, *su/sv* a *qu/qv* ponecháváme v původní podobě, protože písaři byli při jejich zapisování v jednotlivých hrách důslední: u prvních dvou skupin volili vždy variantu s grafémem *v* (*sangvis*; *svadere*, *insvetus*), u třetí použili ve většině her *qv* (*Nomen proprium Floris Nazaraei*, *Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus*, *Telo furoris impio amoris potior vis*), ve zbylých dvou *qu* (*Richardus*, *Amicitia*). U slova *suavis/suavis* zachováme *i* v rámci jedné hry variantní psaní, pokud odpovídá počtu slabik a tím i platnosti hlásky.

Střídání *i* a *j* upravujeme podle hláskové kvality (*i* pro vokál, *j* pro polokonsonant). Skupinu *ij* měníme na *ii*.

V užívání *i/y* respektujeme úzus originálu, byl-li písař důsledný (*lacryma*, *ocyus*, *inclutus*; *Sisiphus*, *Ulysses*). Při střídání obou grafémů u stejných slov v témže textu dáváme přednost variantě četnější v rámci jedné hry, případně přihlížíme k distribuci litery v ostatních hrách (*sidus/sydu* > *sydu*).

Neměníme neklasické hláskové podoby běžné pro raněnovověké texty (*charus*, *nuncio*) ani jiné podobné jevy: psaní zdvojených souhlásek nebo naopak jejich zjednodušení (*afforis*, *solertia*), vložené hlásky (*isthic*), stažené tvary (*exero*, *exeqvor*, *expecto*) apod. Pokud však písař používá v celé hře klasickou variantu, v příslušném textu ji zachováme (*Telo furoris impio amoris potior vis*: *carus*; *Amicitia*: *nuntio*, *nuntius*). Střídavé psaní v rámci jedné hry sjednocujeme ve prospěch převažujícího tvaru (*Nomen proprium Floris Nazaraei*: *thorus* > *torus*).

Velká písmena

Psaní velkých písmen upravujeme podle současné české pravopisné normy, kromě toho je zavádíme v následujících případech:

1. Vlastní jména a oslovení

- a) mytologická jména i v přeneseném významu (*Morpheus* = spánek, *Lares* = dům)
- b) vlastní jména postav (*Fides*, *Amicitia* x obecná jména *satyr*, *aulicus* apod.). U více-slovných jmen píšeme počáteční velké písmeno jen v prvním slově, resp. v prvním substantivu (*Flos innocentiae*). Výjimku tvoří případy, kdy druhé slovo patří do některé ze skupin, v nichž píšeme počáteční velké písmeno (*Amor Divinus*, *Flos Nazareus*) nebo kdy substantivum stojí až na druhém místě (*Christiana Innocentia*).

2. Toponyma

- a) adjektiva odvozená od místních názvů a mytologických toponym (*Cimmerius*, *Scythicus*, *Turcicus*, *Taenareus*)
- b) výrazy zastupující místní názvy (*Urbs* = Řím)

3. Bohové a svatí

- a) slova *Deus, Dea, Numen, Superi* apod. i mimo kontext křesťanství
- b) obecná jména označující Boha, Krista, P. Marii (*Arbiter, Judex, Vindex; Amor, Filius, Infans, Puer, Pusio; Mater, Deipara, Virgo*)
- c) atributy vztahující se k Bohu, Kristu, P. Marii (*Beata, Omnipotens, Sanctus, Sacer, Divus, Divinus, Gratiōsa, Inclyta, Mater Gratiae*)
- d) pronomina *Tu, Tuus* vztahující se k Bohu, Kristu a Panně Marii
- e) obecná jména a adjektiva odvozená od slova *Christus* (*Christicola, Christianus*)

4. Sakrální termíny spojené s metafyzickým světem

- a) nebe, nebesa, andělé (*Aether, Angelus, Caelum, Polus, Caelites*)
- b) adjektiva k nim náležející (*Caelicus, Caelestis*)

5. Výrazy označující autoritu, úctu či podřízený vztah

- a) kněžské úřady (*Mysta, Praeco, Popa, Sacerdos*)
- b) školní funkce a tituly (*Didascalus, Paedagogus, Magister*)
- c) světské hodnosti a tituly, výrazy úcty (*Caesar, Dux, Dominus, Herus, Califus, Imperator, Princeps, Procer, Rex, Sultanus*)
- d) adjektiva k nim přináležející jako konvenční úzus (*Augustus Princeps*, podobně *Perillustri, Nobili et Ingenua suprema classis grammaticae juventute*)

6. Názvy měsíců (*Majus*)

Velká písmena dále zavádíme na začátku větných i jiných celků (titul, nadpisy scén, zpěvů apod. – *Argumentum, Prolusio, Scena, Inductio, Aria, Recitativus, Chorus*) a veršů.

Přízvuky, trema, hranice slov

Přízvuky jsme se rozhodli nepřepisovat. Vedla nás k tomu jednak technická náročnost, jednak fakt, že písaři nejsou při jejich zaznamenávání důslední, což by mohlo v některých případech vést k chybnému výkladu daného slova.

Autorská nedůslednost se projevuje také při psaní trematu. Abychom usnadnili čtenáři porozumění textu, doplňujeme u příslušných slov se skupinou vokálů *ae, oe trema* (*aě, oě*), zvláště v případech, kdy se stejné slovo vyskytuje v obou variantách (*aer/aěr > aěr*) a měří-li autor oba vokály dvojslabičně.

Hranice slov upravujeme na tvary pro dnešního čtenáře obvyklejší (*male cauta > malecauta, quid quid > quidquid, quis quis > quisquis*).

Zkratky

Paleografické zkratky rozvádíme mlčky (*é > est, q₃ > qve, -ñ- > -nn-, -m/-n* za vokálem *ā > am, ē > en, ō > on, ē > et* a další).

Ostatní zkratky se v textech her vyskytují v menší míře, a to zejména v titulu, argumentu, názvech scén a jejich úvodním shrnutí. Běžně používaná sigla ponecháváme v původní podobě (*A. A., Cap., L., R. P., Recit., S., Soc.*). Ostatní (např. zkráce-

né názvy knih) rozepisujeme mlčky, případně v hranatých závorkách, nejsme-li si zcela jisti. Výčet všech těchto zkratk uvádíme v závěrečném seznamu.

Také jména postav uvádějící repliky se vyskytují převážně ve zkratkách, a to i v různých variantách (*Edmun.*, *Edm.* apod.). Tyto zkratky mlčky rozepisujeme. Pokud celé jméno postavy přesahuje graficky vymezený prostor nebo hovoří-li více postav najednou, přistupujeme ke krácení a zkratku vysvětlujeme v poznámce (*Am. Parth.* > *Amor Parthenius, Elp. et Vir.* > *Elpenor et Virvidus*). Bez vyznačení dále rozepisujeme jména postav, u nichž díky častému výskytu v divadelních hrách není pochyb, o jakou postavu se jedná (*Nunt.* > *Nuntius*). V hranatých závorkách doplňujeme vynechaná jména postav odvozená z kontextu.

Interpunkce

Dobovou výdechovou a specificky veršovou interpunkci upravujeme na dnešní logickou. Rušíme tedy čárky před *et*, *atque*, *-que*, oddělujeme čárkami vedlejší věty či delší participiální celky, čárkou nahrazujeme dvojtečku ve funkci odporovací apod.

Formální úpravy

Po stránce formální jsou zkoumané rukopisy nesourodé. V edici jsme se rozhodli vytvořit jednotné členění společné všem vydávaným textům. Upravujeme tedy nadpisy, zarovnání a rozložení textu, odsazení mezi jednotlivými scénami a výstupy. Sjednocujeme velikost a různé druhy písma, rušíme v titulu i textu kapitálky, které naopak zavádíme u nadpisů scén (*PROLUSIO*, *INDUCTIO* I.).

Vlastní veršový text hry píšeme normálním písmem, vyjma názvů postav a nadpisů zavádíme kurzivu v pasážích, jejichž text na scéně nezazněl (*argumentum*, shrnutí obsahu jednotlivých scén apod.).

Sjednocujeme různorodé číslování dějství a scén, a to i v rámci jedné hry, rušíme zkratky koncovek i horní indexy. Pro větší přehlednost a snazší orientaci v textu doplňujeme číslování veršů.

II.1.2 Pravidla pro edice latinských tištěných synopsí

Součástí dvou vydávaných her (*Richardus*, *Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus*) jsou tištěné latinské synopse. Jejich transkripci provádíme v zásadě podle stejných edičních a formálních pravidel, jaká platí pro edice rukopisných textů her. Výrazněji se liší pouze použitím kurzivy, jíž u synopsí ve shodě s originálními tisky vyznačujeme citáty.

II.1.3 Pravidla pro edici české tištěné synopsis

Mezi vydávanými texty se nachází jedna česká dobová synopsis, která je součástí hry *Richardus*. Přepisujeme ji podle pravidel užívaných v současné ediční praxi pro raněnovověké české texty.

I zde jsme zasahovali především do grafické podoby. Rušíme dva typy liter s (okrouhlé) a f (dlouhé), měníme $w > v$, počáteční a předložkové $v > u$, $j > i$, $g > j$, dvojhlásku $au > ou$, spřežky $ff/sf > š$, $rž > ř$. Při distribuci i/y se řídíme dnešní kodifikací. Respektujeme samohláskové délky v kmeni slov a předponách (*dívadlo*, *napominání*, *slovičku*, *říká*, *náděje*), dílčích úprav doznala kvantita koncovková, zejména kvůli snazšímu pochopení textu (*ortel smrtí > smrti*, *sešel náhlou smrti > smrtí*). Velká písmena a interpunkci upravujeme podle současné normy pro češtinu.

Českou synopsi hry *Nomen proprium Floris Nazaraei* uveřejnil roku 1851 F. B. Mikovec v časopise *Lumír*.³ Protože originál synopsis je dnes neznámý, přejímáme toto vydání do naší edice beze změn, doplňujeme pouze vysvětlivky.

II.1.4 Poznámky k českému překladu

Pro naši edici jsme zvolili kompromis mezi překladem uměleckým a doslovným. Výsledný text proto není ve verších a neusiluje o umělecké převedení latinského originálu, ale o postižení jeho obsahu a smyslu. Naším záměrem je však zároveň vytvořit takový překlad, který by obstál i jako samostatný text pro čtenáře neznalého latiny. Z tohoto důvodu si při překládání podržujeme určitou volnost.

Pod překladem je umístěn věcný komentář, v němž se zaměřujeme na vysvětlení slov a jevů, které mohou být pro dnešního čtenáře neobvyklé či málo známé (historické události a epizody z legendy, dobové reálie, lokality a další). Do poznámek zařazujeme i objasnění etymologie jmen postav, upozornění na vnitrotextové vztahy a dějová propojení nebo vysvětlení překladu některých latinských výrazů a spojení.

II.1.5 Rozbor a přehled editovaných rukopisů⁴

Rukopisy her

Rukopisy vydávaných her pocházejí ze tří souborů, které obsahují školské hry, popřípadě další texty (zejména řeči) zapsané a shromážděné za účelem archivace v kolejní knihovně. Osud těchto souborů, představujících torza větších celků, byl po zrušení řádu různý a jejich cesty většinou nedokážeme sledovat.⁵

³ Mikovec, F. B.: Staré české divadlo, Lumír 10. 4. 1851, s. 235–236.

⁴ Spoluautorkou této části je Kateřina Bobková-Valentová.

⁵ Podrobněji k archivaci a dochování zmíněných souborů viz Bobková-Valentová, Bočková, Jacková: *Sv. Jan Nepomucký na jezuitských školních scénách*, s. 64–66.

Dochované texty vznikly opisem, který pořídil autor nebo opisovač z řad spulubratří či studentů patrně až po provedení hry. Zapisovaly se buď do předem připravené knihy,⁶ nebo byly zařazovány do složek. Ty mohly obsahovat jak jednu konkrétní hru (případně její synopsi), tak všechny texty vytvořené učitelem dané třídy v příslušném roce.

Tři editované hry (*Richardus*, *Nomen proprium Floris Nazaraei*, *Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus*) pocházejí ze souboru gymnaziálních písemností pražské novoměstské koleje, uloženého v Národním archivu ČR ve fondu Stará manipulace pod signaturou J 20/17/18 (kart. 998–1000, kontinuální foliace).⁷ Soubor je rozdělen do čtyř složek čítajících celkem 1550 folií. Vnitřní členění složek místy odpovídá původnímu, jinde (zejména v kart. 998) jsou starší celky rozptýleny.⁸

Texty uložené v tomto fondu vznikaly na pražském novoměstském gymnáziu přibližně od poloviny 20. do poloviny 40. let 18. století. Jedná se o 84 textů her (některé se synopsemi), 24 samostatných synopsí a přibližně 60 řečí. Převážnou část korpusu tvoří tvorba pro gramatikální třídy, která se pro řadu let (1727, 1728, 1731–1735, 1740, 1744) dochovala v úplnosti.⁹

Rukopis hry *Richardus* (f. 199r–209v) tvoří součást souboru textů, které vznikly ve školním roce 1734/35. Tento soubor je dnes částečně rekonstruován (f. 184r–254v), ale původní obaly, pokud se v souboru nacházely, jsou odstraněny a tištěné synopse volně předřazeny rukopisům her.

Hra *Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus* (f. 372r–384r) patřila do většího souboru textů z let 1727–1733. Tyto hry jsou zapsány na volných nebo prošítych, neoříznutých, samostatných složkách (rozměr 34,5 x 20,5 cm), na tomtéž typu papíru s vyznačeným zrcadlem pro psaní. Soubor se nedochoval celý a původní pořadí her dodržuje jen částečně.¹⁰ Rukopis hry *Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus* tvoří dvě volné složky bez sešití a přebalu. Tištěná synopse je proto, snad druhotně, vložena mezi první a druhé folio vlastního textu (f. 373).

Třetí hra z novoměstské koleje, *Nomen proprium Floris Nazaraei* (f. 804r–816r), pochází ze souboru her z počátku 40. let 18. století (f. 665r–816r a 840r–861v), pro něž je typický poněkud menší rozměr papíru (27,5 x 19,5 cm) a oříznutí okrajů. Vyznačené rámce pro psaní chybí, vnější okraj naznačuje pouze přehnutí. Rukopis hry *Nomen proprium Floris Nazaraei* tvoří samostatný svazek sedmi sešitých dvojlístů. Vnější dvojlíst slouží jako obal a zároveň titulní list, částečně upravený po vzoru

⁶ Viz hry z Kladska nebo torzo knihy v souboru z pražské novoměstské koleje NA ČR, SM, sign. J 20/17/18, kart. 998, f. 285r–318v.

⁷ Podrobnější popis souborů uložených v NA ČR viz Bobková-Valentová, Bočková, Jacková: *Sv. Jan Nepomucký na jezuitských školních scénách*, s. 65–66.

⁸ Zatímco složky v kartonech 999 a 1000 zachovávají původní pořadí spisů nebo ho jen mírně narušují, první složka kart. 998 a zejména její první část má charakter rozsypu.

⁹ Pro léta 1732 a 1735 máme doloženy produkce všech šesti tříd.

¹⁰ Např. z roku 1729, kdy vznikla také hra *Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus*, se dochovalo pět her. Čtyři z nich jsou v souboru zařazeny za sebou, jejich pořadí se však neřídí třídou, pro kterou byly určeny (f. 360r–409v). Pátá hra (*Angelus ad Aras*) se nachází mezi staršími texty.

tisků. Kromě názvu obsahuje text argumenta, na zadní straně listu následuje obsah prolusia a vlastní text začíná až na dalším foliu.

Hra *Telo furoris impio amoris potior vis* se nachází v souboru textů z gymnázia v Uherském Hradišti, který je dnes uložen rovněž v Národním archivu ČR, ve fondu Jesuitica, v části zvané vídeňská jesuitica (sign. IIIo-446-448, kart.175–177). Ačkoli se tento soubor zachoval jen shodou náhod, jeho obsah nebyl rozptýlen ani nově přemanipulován, pouze profoliován v rámci jednotlivých kartonů. Zachovává si proto více z původního uspořádání než soubor z pražského novoměstského gymnázia.

Uherskohradištský korpus obsahuje školní texty z let 1729–1739, resp. 1748.¹¹ Mezi nimi převažují rukopisy her (60), součástí souboru je i pět rukopisných a deset tištěných synopsí. Hry psané učiteli gramatikálních tříd jsou podchyceny prakticky v úplnosti, patrně chybí pouze dva texty z předpokládaných 44.

Poslední vydávaná hra *Amicitia* pochází ze souboru her, které vznikly v kladské koleji a dnes jsou uloženy v univerzitní knihovně ve Vratislavi.¹² Do ní se dostaly v roce 1949 z Kladska, patrně z fondu knihovny tamějšího gymnázia, jež bylo nástupnickou školou jezuitského učiliště.¹³

Soubor je rozdělen do tří kodexů (Ak. 1949 KN 125, Ak. 1949 KN 180, Ak. 1949 KN 238) o celkovém rozsahu 813 folií. Obsahuje 74 her nebo jejich zlomků z let 1684, 1685, 1691–1693, 1697–1699, 1714–1716, 1718–1722, což představuje jen část předpokládané a jinými zdroji doložené divadelní produkce. Na otázku, jakým způsobem tyto sborníky vznikly, zatím můžeme odpovědět jen částečně. Jednotlivé hry byly pravděpodobně zapisovány kontinuálně do předem připravených svazků. O tom svědčí nejen podoba kodexu,¹⁴ ale také to, že nová hra často začíná na versu posledního listu hry předcházející. Je však poněkud překvapivé, že pro některá léta se dochovaly texty pouze pro část tříd, jinde chybí celá roční produkce (1686–1688, 1694–1696). Zvlášť markantní je mezera mezi léty 1699 a 1714 (Ak. 1949 KN 238, f. 155r), kterou nelze vysvětlit jinak než jako návrat k zapisování do založeného nebo dočasně neužívaného kodexu. V mezidobí se tedy hry musely archivovat ve složkách nebo zapisovat do jiného, nedochovaného kodexu. Tuto zvláštní praxi lze vysvětlit snad jen tím, že každý školský prefekt přistupoval k archivaci her jinak a považoval za praktičtější odlišné způsoby zápisu.

Třetí svazek souboru (Ak. 1949 KN 180), kam patří i hra *Amicitia*, má koženou, dnes lehce uvolněnou vazbu. Papír je mírně zahnědlý (rozměry 28 x 21 cm), texty

¹¹ Podrobněji k souboru těchto písemností viz Bobková-Valentová, K.: Literární činnost jezuitských gymnaziálních učitelů určená škole (na příkladu uherskohradištského gymnázia ve 30. letech 18. století). *Studia Comeniana et historica* 36, 2006, č. 75–76, s. 179–186.

¹² Texty několika her z Kladska se dochovaly též v Archiwum Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego v Krakově, sign. 2555-2558, 2560, 2561, 3303.

¹³ Jednotlivé kodexy jsou opatřeny razítkem gymnaziální knihovny (Bibliothek des Königl. Gymnasiums zu Glatz), označením knihovního oddílu Schöne Künste u. Wissensch. 26 a titulem Lateinische Schuldramen aus Glatzer Jesuiten-Kollegiums I, III, II (v pořadí novodobých signatur). Tužkou psaná starší signatura S. K. W. 26 I/300 pochází patrně až z doby vratislavské katalogizace.

¹⁴ Vazby i celková úprava pochází patrně z 18. století.

jsou psány humanistickou kurzívou 18. století, na některých místech se objevují německé přípisky (překlady nebo komentáře) písmem pozdějším. Písaři se střídají v zásadě po jednotlivých hrách, nelze však vyloučit, že v některých případech zapsala jedna ruka několik her nebo že se naopak v jedné hře objevuje více rukou.

Přehled rukopisů

Národní archiv ČR, fond Stará manipulace, sign. J 20/17/18

kart. 998, f. 372r–v, 374r–384r

[Josephus Sexstetter]: ***Gratiosus Matris pulchrae dilectionis lusus, olim Ismeriam, Aegypti Regis filiam, Christo lucratus***. Hodie ludo dramatico exhibitus ab Illustrissima, Perillustri, Praenobili, Nobili ac Ingenua mediae classis grammatices juventute academici gymnasii Societatis Jesu Pragae ad Sanctum Ignatium 1729, mense Majo, die 17.

kart. 998, f. 199r–209v

Joannes Kleinhampl: ***Richardus per Matrem viventium a morte aeterna vindicatus***. Hodie pro theatro propositus ab Illustrissima, Perillustri, Praenobili ac Ingenua rudimentorum schola in academico gymnasio S. J. Pragae ad S. Ignatium 1735

kart. 999, f. 804r–816r

[Antonius Kaliwoda]: ***Nomen proprium Floris Nazaraei, ex amicitiae lege „amicus alter ego“ innocentiae flosculo Edmundo ad salutarem usum olim factum commune***. Hodie in theatrum translatum ibidemque exhibitum a Perillustribus, Praenobilibus ac Ingenuis adolescentibus rudimentistis in Academico Gymnasio Soc. Jesu Pragae ad S. Ignatium, Anno 1740 mense Junio, die 1.

Národní archiv ČR, fond Jesuitica

sign. IIIo-446, kart. 175, f. 130r–141r

Thomas Robolt: ***Telo furoris impio amoris potior vis, Patrophilo, natu minimo, imperii corona olim ab exanimi patris corde Cimmerias inter umbras illustris reddita***. Nunc pro theatro adumbrata ab ingenua [supremae] classis juventute in gymnasio S. Jesu Hradistii a. 1731, mense Junio, die 30.

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, Oddział Rękopisów

Akc. 1949 KN 180, f. 90v–102r

[Adamus Besnecker]: ***AMICITIA VsqVe aD aras neCIs non InterrVpta, olim in Damone et Pythia coram Siciliae tyranno Dionysio***, hodie in theatro exhibita ac scenice representata, agente Perillustri, Nobili et Ingenua suprae classis grammaticae juventute in caesareo regioque Soc. Jesu collegio Glacii anno 1720, mense Junio, die ...